

LibreOffice™⁴

Draw

Rajzolás másképp

Dr. Pétery Kristóf

Mercafor
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-365-119-3

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2014
© Mercator Stúdió, 2014

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
T: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	8
KEZDŐ LÉPÉSEK	12
A program környezete	12
A LibreOffice 4.1 rendszerkövetelményei	13
Letöltési lehetőségek.....	15
A program telepítése	16
A program módosítása, eltávolítása	18
A billentyűzet	19
Az egér	23
A program indítása	25
A segítség.....	31
A súgó tartalomjegyzéke	33
A súgó tárgymutatója.....	34
Keresés a súgóban.....	34
Tippek.....	36
Részletes tippek	36
A névjegy	37
A program szoftverkönyezete, ablakai	38
Az asztal	38
Az alkalmazásablak	39
Dokumentumablak	42
Címsor	43
A menüsor	44
Állapotsor	44

Az eszköztár	45
Az eszköztárak megjelenítése	48
Párbeszédpanelek és parancsok	49
ÁLLOMÁNYKEZELÉS	51
Fájlok megnyitása és mentése	51
Meglévő dokumentum megnyitása	54
Fájlok szűrése	61
Állományok keresése	62
Dokumentumok ismételt betöltése	68
Fájltípusok	68
Állományok lezárása	70
A dokumentum tárolása	70
Változatok kezelése	72
Dokumentum-helyreállítás	73
Állományok törlése	74
Állományok tulajdonságai	75
Állományok postázása, másolása	76
A rajz vagy részeinek exportálása	77
Mentés weblapként	80
Automatikus mentés	85
Egyéb mentési beállítások	86
A munka befejezése	87
RAJZOLÁS	88
Üres rajz létrehozása	88
A rétegekről	89
Réteg létrehozása	92
Réteghasználat	92
Objektumok mozgatása rétegek között	94
Objektumok létrehozása	95
Oldalak létrehozása	95

A Rajz eszköztár.....	96
Rácsok és illesztővonalak	99
Beépített rajzelemek alkalmazása	103
Egyenesek rajzolása.....	103
Nyíllal végződő vonal rajzolása.....	104
Téglalapok és négyszögek rajzolása	105
Ellipszisek és körök rajzolása	105
Vonalak és nyilak rajzolása	106
Egyszerű alakzatok rajzolása	107
Szimbolikus alakzatok rajzolása	108
Nyilak rajzolása.....	109
Folyamatábra rajzolása	110
Ábrafelirat rajzolása	112
Csillagok és feliratok rajzolása	113
Szabadkézi rajzolás.....	115
Méretvonalak	117
Objektumok módosítása.....	118
Rajzelemek mozgatása	119
Méretezés és nyújtás.....	120
Forgatás és döntés.....	120
Tükrözés.....	121
Rajzszerkesztés utólag.....	122
Szövegszerkesztés.....	127
Tulajdonságok módosítása.....	134
A Vonal és kitöltés eszköztár.....	134
Egyéni szín beállítása.....	135
Egyéni színátmenet beállítása.....	138
Egyéni vonalkázás és bitkép beállítása	140
Stílusok kezelése.....	142
Objektumok másolása	144
Objektumok elrendezése.....	145
Objektumok igazítása	146

Objektumok elosztása	147
Objektumok összekapcsolása	148
Objektumok csoportosítása	149
Objektumok összevonása és felosztása	149
Objektumok törlése.....	150
Objektumok átúsztatása	151
Alakzatműveletek	152
Térbeli objektumok	153
Síkbeli objektumok átalakítása térbelivé.....	155
Térhatás beállítása	158
Képek beszúrása	159
Képek beszúrása fájlból	160
Kép beszúrása lapolvasóról	161
Képek áthelyezése és méretezése.....	161
Objektum forgatása	163
Képek elnevezése	163
A beillesztett kép módosítása	163
Kép levágása.....	164
Képek tükrözése.....	165
Képek vektorizálása	166
Képek térbeli átalakítása	167
Fényképek módosítása	167
A képtár használata.....	171
Interaktív képek	173
Diagram beszúrása	175
A címszerkesztő használata	178
Képletek beillesztése.....	179
Táblázatkezelés.....	179
TESTRE SZABÁS.....	182
LibreOffice beállítások	182
LibreOffice Draw beállítások.....	185

Menük testreszabása	187
Billentyűzet testreszabása	188
Eszköztárak testreszabása	190
Események testreszabása	192
Gyorsbillentyűk	193
LibreOffice funkcióbillentyűk	193
LibreOffice gyorsbillentyűk	193
Rajzobjektumok gyorsbillentyűi	195
Képtár gyorsbillentyűi (Új téma).....	197
Képtár gyorsbillentyűi (előnézet)	197
Rajzok funkciógombjai.....	198
Rajzok gyorsbillentyűi	198
IRODALOM	200

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

Gombamód szaporodnak a számítógépek az irodákban és az otthonokban egyaránt. Szinte mindegyik személyi számítógépen – az operációs rendszertől függetlenül – megtalálható valamilyen irodai alkalmazáscsomag, például a szinte egyeduralkodó – bár meglehetősen drága – Microsoft Office, Wordperfect Office, Ability, MagyarOffice vagy a könyvünk tárgyát jelentő, nyílt forráskódú és ingyenesen letölthető LibreOffice.

A minden szokásos irodai tevékenységet felölelő, komplex programcsomagok piacán a Microsoft 1983-ban jelent meg a Worddel, 1985-ben az Excellel, a PowerPoint 1987-ben keletkezett. A programcsomag részei már ekkor igen nagymértékben kapcsolódtak egymáshoz. Az egyre újabb fejlesztések tudatosan törekedtek az együttműködés fokozására. A Microsoft ugyanakkor kisebb képességekkel, de igen használható olcsó irodai programcsomagot is kibocsátott MS Works néven.

Az e programokban alkalmazott megoldások igen hamar „kvázi” szabvánnyá lettek, más fejlesztők is igyekeztek a kipróbált megoldásokat alkalmazni. Ennek igen eltérő szerepű programok esetében az lehet az oka, hogy az adott program kezelése sokkal könnyebben elsajátítható, ha a felhasználói környezet, illetve kezelői felület elemei már máshonnan ismertnek tekinthetők.

Hamarosan megjelentek és szolgáltatásaikban egyre jobban megközelítették a vetélytársak (többek között a Corel, IBM, Novell, Sun) programjai is a Microsoft vezető irodai programcsomagjának lehetőségeit. Ezek közül kiemelkedett az eredetileg német StarOffice, amelynek különlegessége volt a magas fokú integráltság, az alkalmazási terület, a platformok széleskörűsége, illetve ingyenes elérhetősége. Ezt a szoftvert korábban – tizenkét évvel ezelőtt – külön, papíros és elektronikus formában megjelent kötetekben tárgyaltuk.

1999 augusztusában a Sun Microsystems felvásárolta a StarOffice programfejlesztőjét, a hamburgi StarDivision céget, és a program 5.2 verzióját ingyenesen letölthető módon kezdte terjeszteni. 2000 júliusától a Sun nyíltta tette a forráskódot és elindította az OpenOffice.org projektet és fejlesztői közösséget. Közben a zárt forráskódú, kereskedelmi StarOffice csomagot is továbbfejlesztették. Az OpenOffice új fejlesztéseinek jelentős állomása volt az Unicode támogatás beépítése, mely használhatóvá tette nemcsak az eredeti nyolc nyugati nyelven, hanem a legtöbb latin betűs, ázsiai és egyéb nyelven is az OpenOffice.org programot.

A 2003. elején kezdődött 2. verzió fejlesztésekor a Microsoft Office kompatibilitás és a teljesítmény fokozására helyezték a hangsúlyt. A 2. verzió 2005-ben jelent meg.

A 3. verzió, melynek fő újdonságai az Office Open XML formátumú fájlok importálása, a VBA makró és az új ODF 1.2 formátum támogatása, 2008-ban jelent meg. Később a fejlesztést átvette egy újabb mamutcég, az Oracle.

Háromhavonta jelennek meg a hibajavításokat tartalmazó kisebb kiadások pedig az új verziók között, amelyek félévente új funkcionálitással bővítik a programot.

2010. szeptember 28-án az OpenOffice projekt több tagja megalapította a The Document Foundation szervezetet, és létrehozta az OpenOffice.org 3.3 béta változatának egy származtatott változatát. Az új programcsomag létrejöttéhez jelentősen hozzájárul az Oracle által keltett bizonytalanság, amelyben tartani lehetett attól, hogy a vállalat megszünteti az OpenOffice.org projektet, úgy ahogy ezt megtette az OpenSolaris-szal. Az alapítók remélték, hogy a LibreOffice név csak átmeneti lesz, mivel [felkérték](#) az Oracle-t is, hogy csatlakozzon a szervezethez és adja át nekik az OpenOffice.org márkanévet. Ezt az Oracle visszautasította és arra kérte az átállt fejlesztőket, hogy mondjanak le az OpenOffice.org irányítótestületében betöltött pozíciójukról, így a projekt végleges neve a LibreOffice lett. 2010. október végére, 33 OpenOffice.org fejlesztő mondott le, és állt át a [The Document Foundation](#) szervezetéhez.

A Go-oo projekt szintén megszűnt, támogatva ezzel LibreOffice egységes fejlődését. A projekt által kifejlesztett funkciók beolvadtak

a LibreOfficeba. Más OpenOffice változatok szintén beolvadtak a [LibreOffice](#) programcsomagba.

A Canonical, Novell és Red Hat kijelentette, hogy a jövőben kiadott operációs rendszerekben az alapértelmezett irodai programcsomag szintén a LibreOffice lesz. 2011. január 20-án, az Ubuntu 11.04 fejlesztői kiadásában a LibreOffice vált az alapértelmezett irodai programcsomaggá. 2013-ban jelent meg a LibreOffice 4. verziója, kötetünk kiadásának pillanatában az aktuális változat a 4.1.3 számot viseli, de előzetesen megjelent már a 4.2-es verzió is.

A komplex irodai alkalmazáscsomag minden, napjainkban, az irodákban előforduló feladat megoldását támogatja.

Szövegszerkesztője a professzionális funkciókkal, jellemzőkkel is rendelkező *Writer*, gazdasági-műszaki számítások, elemzésekhez használható eszköze a *Calc*, bemutatások, előadások látványos és hatásos segítője az *Impress*, adatbázis-kezelője az *Adabas* alapon készített *Base*, vektoros rajzoló programja a *Draw*. A Microsoft Office Equation Editorához hasonló matematikai egyenletszerkesztő a *Math* alkalmazás. Ezek többségéről külön kötetet is írunk, de egy összefoglaló „Biblia” jellegű kiadványt is megjelenítettünk.

A programok mindegyike többé-kevésbé írja-olvassa az általánosan elterjedt Microsoft Office 2000-es változatától és más konkurens szoftvertermékekben készített állományokat. A többé-kevésbé azért kell említenünk, mert ha nem használunk az MS Office-ban különleges szolgáltatásokat, extra függvényeket, mezőkódokat, egyes VBA kódokat, bár a StarOffice kereskedelmi verziójában is csak egyes licenckonstrukciókban érhetők el a Microsoft Office-ról való migrálást elősegítő eszközök (például makrókonverter).

Ha kudarcot vallanánk, akkor az importálandó (más Office változattal előállított, de a LibreOfficeba beolvasandó) állományokból távolítsuk el a hibák okát. A Word a 2010-es változattól egyébként már kezeli az OpenDocument formátumot is. Az abban mentett anyagok beolvasása már több reménnyel kecsegtet.

A programcsomag saját grafikus felhasználói felülettel rendelkezik, amelyet a máshoz szokott felhasználó nehezen tud megszokni, de lassan meg lehet barátkozni vele. Ugyanis van néhány kimondottan kellemes szolgáltatása is (például az Explorer, a megtekintő, a tündérek vagy a segéd).

Külön érdeme a LibreOffice programcsomagnak, hogy egyaránt fut az elterjedt Microsoft Windows és a LINUX, Sun Solaris, BSD, OpenVMS, OS/2, IRIX, Mac OS operációs rendszerek alatt. Ráadásul a programcsomag már most több mint 100 nyelvet, köztük a magyart is támogatja.

A könyv szerkezete segít a LibreOffice 4.1 titkainak mind mélyebb megismerésében (a könyv megírásakor ez volt a legfrissebb verzió). Az első fejezetben írtuk le a program telepítésével, futtatásával, illetve a különleges, magas fokon integrált felhasználói felülettel kapcsolatos általános tudnivalókat. A következő fejezetek fokozatosan vezetnek be a programok használatába. Ezek már feltételeznek bizonyos – a korábbi fejezetekben ismertetett vagy a gyakorlatban megszerzett – ismereteket, ezért a kezdők számára mindenképpen javasoljuk a könyv olvasását az első fejezetről kezdeni.

Minden további fejezet épít a korábbi részekben taglalt részletekre, fogalmakra, amelyeket az adott, általában az első előfordulási helyen magyarázunk meg.

A leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Windows XP, illetve 7 operációs rendszerek vagy későbbi változataik alapfokú ismerete, de reméljük, haszonnal forgathatják a programcsomagot valamilyen UNIX változaton futtató felhasználók is. Mivel mi a programot a legjobban elterjedt Windows 7 operációs rendszer alatt futtatunk, ezt tükrözi szóhasználatunk, a Windowsos szakkifejezések alkalmazása is. Azonban némi asszociativitással ezek szintén alkalmazhatók a többi operációs rendszerekre is.

A könyvet ajánljuk azoknak, akik kényelmesen, gyorsan, tetszetős formában szeretnék elkészíteni dokumentumaikat, amihez ezúton is sok sikert kívánunk. Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2014. január

Köszönettel

a szerző.

KEZDŐ LÉPÉSEK

Ebben a fejezetben a LibreOffice 4.1 változatának általános ismertetésére törekszünk. Bemutatjuk a program telepítését, kezelői felületének elemeit, a beviteli perifériák kezelését és az általános, állományokkal kapcsolatos műveleteket (a speciális vonatkozásokra később térünk ki). Az itt bemutatott alapszolgáltatások ismerete feltétlenül szükséges a program működtetéséhez. Itt ismertetjük a segítő és oktató rendszer alkalmazását is.

Az ismertetés további részében dokumentumnak nevezzük a LibreOffice programmal előállított, lemezen tárolt állományt. Ezek az állományok tartalmazhatnak bitképeket, címszerkesztővel készített grafikus szövegeket, képleteket, normál, szöveges bekezdéseket, alakzatokat, alakzatátmeneteket, hatásokat, szimbólumokat, kitöltéseket, táblázatokat, bemutatókat stb. A dokumentum formázása a „végtermék” megjelenésének alakítását jelenti (lapméretek és irányítotttság, hasábok, igazítások, szegélyezés, karakterformák, a szöveg különféle kiemelése, hatások alkalmazása, bemutatók esetében az időzítés, diakép-váltás stb. beállítása).

A leírásban a leütendő billentyűket keretezve jelöljük, például: **Enter**. Az egyszerre leütendő billentyűket (a billentyűkombinációkat) a következőképpen jelöljük, például: **Ctrl+B**, a funkcióbillentyűk jele: **F1**...**F12**. Az egyes menük parancsaira menü/parancsnévvel hivatkozunk, például: **Fájl/Bezárás**. Ha egy almenüre hivatkozunk, akkor az almenüt megjelenítő parancsot a következő módon írjuk le, például: **Új** ▶. A parancsokat **vastag** betűvel írtuk. Ugyanígy vastag betűvel jelöljük a párbeszédpaneleken előforduló nyomógombokat is, például: **Megnyitás**, vagy **Mégse**.

A program környezete

Környezeten mindazon eszközök összességét értjük, amelyek egy program használatát lehetővé teszik. Ezek alapvetően két részre

oszthatók: a hardverre (mint a futtató gép és a perifériák együttese) és a szoftverre. E két csoport egyes részei már nem is választhatók szét. Mindenesetre a „vasat”, azaz a számítógépet a szoftver, vagyis a programok üzemeltetik, vezérik és szabályozzák működését. Ebben a részben a hardverkörnyezetet ismertetjük, a szoftverkörnyezetre és a kezelői felületre később, a program telepítésének leírása után térünk ki. Akkor már ugyanis a leírtakat követhetjük a számítógép képernyőjén, a program futtatása közben.

A LibreOffice 4.1 rendszerkövetelményei

A Windows 2000 és az ez utáni változatai, a különféle UNIX változatok, amelyek a LibreOffice futtatásának alapkövetelményei, 350 MHz-es Pentiumnál régebbi típusú processzort használó számítógépeken nem futnak, tehát az ilyen operációs rendszereket, környezeteket megkövetelő alkalmazásokhoz legalább ilyen gép kell. A számítógép típusát, összetételét alapvetően az operációs rendszer igénye szabja meg. Az alábbiakban ismertetjük a LibreOffice működtetéséhez éppen elégséges, illetve célszerűen megfelelő PC-összetételeket.

Microsoft Windows

- Windows XP, Windows Vista, Windows 7
- 256 MB RAM (512 MB RAM ajánlott)
- Legalább 1,5 GB szabad lemezterület a letöltéshez és a telepítéshez (JRE-vel). A telepítés és az ideiglenes fájlok törlése után a LibreOffice kb. 500 MB helyet foglal.
- 1024 × 768 vagy magasabb felbontás 256 színnel

Solaris: SPARC platform edition

- Solaris 10 OS vagy újabb
- 256 MB RAM
- 450 MB szabad lemezterület
- X-szerver 1024 × 768 vagy magasabb felbontással és legalább 256 színnel

Solaris: x86 platform edition

- Solaris 10 OS vagy újabb

- 256 MB RAM
- 500 MB szabad lemezterület
- X-szerver 1024 × 768 vagy magasabb felbontással és legalább 256 színnel

Linux

- Linux kernel 2.6.18 vagy újabb,
- glibc2 2.5 vagy újabb,
- gtk 2.10.4 vagy újabb;
- 256 MB RAM (512 MB RAM ajánlott)
- 1,5 GB szabad lemezterület
- X-szerver 1024 × 768 vagy magasabb felbontással és legalább 256 színnel
- Gnome 2.16 vagy újabb a `gail 1.8.6` és az `at-spi 1.7` csomagokkal (ezek az „akadálymentesítő” funkciókhoz kellene) vagy ezzel kompatibilis grafikus felület (pl. KDE, többek között).

Mac OS X

- Mac OS X 10.4 (Tiger) vagy újabb
- Intel vagy PowerPC processzor
- 512 MB RAM
- 800 MB szabad lemezterület
- 1024 × 768 vagy magasabb felbontás 16,7 millió színnel

Java

A LibreOffice Javát igénylő funkcióinak használatához minimum 1.5-ös JDK-ra vagy JRE-ra van szükség.

Linuxon az OpenJDK használata javasolt, mert a GCJ Java-változattal problémák vannak.

Kisegítő lehetőségekhez:

Minden platformra:

Java futtatókörnyezet 1.4.0_02 / 1.4.1_01 vagy újabb

Java Access Bridge – a Java Access Bridge letölthető a <http://java.sun.com/products/accessbridge> címről

Linux és Solaris: A GNOME 2.6 telepítése.

Az elkészített dokumentumokat végső soron ki akarjuk nyomtatni, így a LibreOffice konfigurációjából nem hiányozhat a nyomtató sem. Az írás-

kép minősége szempontjából a tintasugaras nyomtató a lézeressel közel egyenértékű, sőt egyes esetekben az olcsóbb lézernyomtatókét felül is múlják, azonban az előbbieket stabilitása és sebessége nem felel meg a professzionális alkalmazás igényének. Ha színesben akarunk nyomtatni, akkor azonban – egyelőre legalábbis – nem látszik jobb (olcsóbb) megoldás a tintasugaras nyomtatóknál.

Az igen elterjedt mátrixnyomtatók általában akkor alkalmazandók, ha az ütéses elven működő nyomtatás előnyét ki tudjuk használni. Ez mindmáig az átütő leporellópapírt használó többpéldányos nyomtatás területe. A leporellópapírokat erre a célra gyártják előre nyomtatott űrlapként is (például számla vagy egyéb bizonylat). A mátrixnyomtatók egyéb előnyökkel is rendelkeznek, mint az olcsóság, az alacsony fajlagos nyomtatási költség, megbízhatóság, némi típusnál a megerősített hálózati igénybevitelre alkalmasság. Ezzel szemben általában zajosak és az írásminőségük sem felel meg minden célra.

A nyomtató többletköltségét csökkenthetjük, ha irodánkban több szövegszerkesztő és egyéb, a nyomtatót használó rendszer működik, ugyanis célszerű, ha egy nyomtató több számítógépet szolgál ki. A professzionális konfigurációhoz lézernyomtató szükséges, ez alapszinten ma már olcsónak tekinthető eszköz (a megfelelő minőségű és teljes oldalra kiterjedő grafikák nyomtatásához ezek memóriáját is bővíteni kell). Drágább változataik alkalmasak a PostScript, színes, kétoldalas, esetleg A3 méretű nyomtatásra is. Különleges kiállításúak a többfunkciós eszközök, amelyek a nyomtatási minőségben kisebb (korábban nagyobb) engedményei mellett biztosítják a nyomtató fénymásolóként, faxként, lapolvasóként való használatát is.

Letöltési lehetőségek

A LibreOffice 4.1 programcsomag legújabb változatában teljesen ingyenesen letölthető a <http://hu.libreoffice.org/letoltes/> webhelyről, vagy például a Windows változat a <http://www.szoftverbazis.hu/szoftver/libre-office-413.html> webcímről.

A Java futtató környezet telepítőjét (legújabb verziószáma Version 7 Update 45) például a

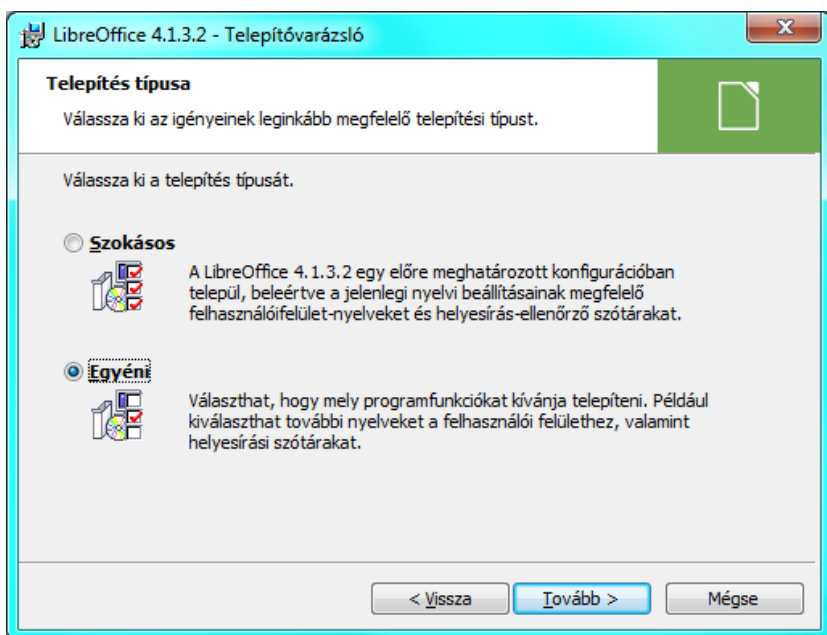
http://www.java.com/en/download/windows_xpi.jsp?locale=en címről tölthetjük le.

A program telepítése

A programtelepítés lépései:

1. Ha a letöltés után nem indul el azonnal a telepítés, akkor programcsomag letöltése után keressük meg a telepítő programot (*LibreOffice_4.1.3_Win_x86.msi*), majd kettős kattintással, vagy helyi menüje **Futtatás rendszergazdaként** parancsával indítjuk el. Ha nem rendszergazdaként használjuk a gépet, akkor a következő párbeszédpanelen engedélyezzük a rendszergazdai használatot! Ez a használat így csak a telepítés idejére érvényes.
2. A **LibreOffice 4.1.3.2 Telepítővarázsló** párbeszédpanelen kattintsunk a **Tovább** gombra!
3. A következő párbeszédpanelen válasszuk a **Szokásos** választókapcsolót (az általában használt elemek és a jelenlegi nyelvi konfigurációnak megfelelő telepítéshez), vagy az **Egyéni** rádiógombot (a telepítés testre szabásához).
4. Ha a 3. lépésben az **Egyéni** telepítési módot választottuk, akkor az **Egyéni telepítés** párbeszédpanelen állítsuk be a telepítés helyét a **Módosítás** gombra kattintva (lásd az 1-2. ábrát)! Olyan mappát adjunk meg, amelyen legalább 650 MB szabad terület van. Ha a rendszermeghajtón (a Windowst tartalmazó meghajtón) ennél kevéssel (értsd egy-két gigabájttal) van több, akkor mindenképpen válasszunk másik meghajtót, mert a Windows számára előbb-vagy utóbb kevés lesz a hely... A párbeszédpanel jobb oldalán találunk egy ismertetést a telepítésre kijelölt és a választható funkciókról. A bal oldali listapanelben fehér színű gombokkal jelennek meg azok a funkciók, komponensek, amelyek teljes egészében a számítógépre települnek. Szürkén jelennek meg azok a gombok, amelyekhez kapcsolt funkciók csak részben települnek. A többi jelzés és a telepítési lehetőségek közötti választás akkor jelenik meg, ha egy ilyen gombra kattintunk. Választhatjuk a helyi merevlemezre, vagy

hálózati meghajtóra telepítését az aktuális ágnak, valamint az ágból kiinduló összes többi ágnak, alfunkciónak, vagy a telepítés kizárását.

1-1. ábra. Kiválasztjuk a telepítés módját

5. Kattintsunk a **Tovább** gombra!
6. A **Fájltípus** párbeszédpanelen jelölőnégyzetekkel adjuk meg, ha a Microsoft Word, Excel, PowerPoint fájljainak alapértelmezett kezelőjéül a LibreOffice programot választjuk. Ha a Microsoft programokat továbbra is használjuk, akkor inkább hagyjuk üresen ezeket a jelölőnégyzeteket!
7. Kattintsunk a **Tovább** gombra!
8. Az utolsó beállító párbeszédpanelen jelölőnégyzet kiválasztásával kérhetjük az indító parancsikon elhelyezését az asztalon (ezt, és a Tálcán, vagy a Start menüben megjelenő parancsikont később is beállíthatjuk), a kisegítő eszközök támogatását, illetve a program automatikus indítását a rendszertöltés (gép indítása) után. A telepítés indításához kattintsunk a **Teleptés** gombra!